

K Ü L Ö N F E L É K

dőségben talált régiségek hamvvedrek, urnák, s a vízőn előtti csigák szintén érdekes képet nyújtanak.

De nem bocsátkozom az egyes csoportok részletezésébe. Hü képet ugysem nyújthatok, a leírásból sem alkothat magának fogalmat a kiállításról. Senki sem fogja megbánni, ha személyesen győződik meg a magyar ipar e diadálról, erre soha jobb és olcsóbb alkalmat nem fog nyílni. — Aki itt volt, még mindenki a legnagyobb megelégedéssel távozott, mindenki azt mondta, hogy a hírlapok tudósításai után sokat várt, de ennnyit nem remélt. — Ha sokat hazudtak és aufschneipoltak is már a riporterek, most az egyszer nagyon fukarkodtak a dicsérlettel, de nem maliciából hanem azért, mert nem találtak szavakat, melyek a kiállítást méltó színben tüntethetnék volna fel a nagy közönség előtt.

Amint már említettem, itt bizony még mindig szakadatlanul folyik a munka, de folyik ám a bor is, meg a mulatság is. Még alig múlt el a nap muri nélkül. Mindig akad valami apróság, valami casus bibendi. Egyszer a kiállítás sikerére, más-szor a kiállítás egyik legbuzgubb emberének az egészségére, majd a hírlapírók tiszteltére, vagy a kitűnő gulyás és halászlé lecsusztatására, — mindig, kivétel nélkül minennap isznak nagyokat ugyan, de nem sokat, csak épea annyit, illetőleg annyi pohárral ahány tagja van a murizó társaságnak, mert arra még eddig nem igen volt eszt, hogy a jelenlevők közül csak egy is ne étetet volna valakit, vagy őt ne éltették volna.

Tehát most az egyszer örömmünkben vigadunk.

Dévaról.

Déva, május 10.

A N. H.-nak írják Dévaról: Trefort miniszter urnak a kolozsvári egyetem vegytani laboratoriuma tárgyában kiküldött szakbiztosai, Szász Károly miniszteri tanácsos s Kolbunheyer Ferencz, építész urak városunkban is megjelentek, hogy itt az állami reálskola végleges épülete s mostani elhelyeztetése felől tájékoztassanak, a teendőket iránt a miniszter urat informálhassák. Azon tiszteletlen fogva, melyben Szász Károly ur mint költő és író országosra áll: városunk értelmisége is nagy érdeklődéssel nézett a látogatás elébe, mely f. hó 16-án következett be. A hivatalos fogadások és látogatások befejeztével az értelmiség népes bankett adott vendégéi tiszteletére, melyen két ízben gyönyörködtetett Szász Károly miniszteri tanácsos bennünket kézzelkérésével. Ha meggyőzően anyi tökével rendelkeznek, a mekkora lelkesedés és látogatás nyomán a reálskola iránt itt keletkezett: még ez évben készen állana a tanítási kívánalmak által igényelt végleges helyiség. De fájdalom az anyagi tehetetlenség miatt némi haladékot szenved még a nagyfontosságú ügy; bárha az arra hivatott faktorok s főleg Barcsay Kálmán derék alispánunk, kinek ügybuzgósága, biztos fellépése a szakbizottságot is meglepte, mindent elkövetnek, hogy e késedelem ne tartson sokáig s annak végeztével olyan épületet nyerjen iskolánk mely hivatászerű működésének biztosításán felül a városnak nagyon is gyenge lábon álló küldéséhez is hozzájáruljon. Egyelőre bérhelyiségbe jut az iskola egyik fele, hogy az elméleti és gyakorlati tanítás kellekvei s nevezetesen a laboratóriumokat a viszonyokhoz képest bár a legszerűbb mérvben szintén ne kénytelenlenségnek tanáraink és tanulóink nélkülözni s iskolánk a nevelő és tanítást nevezetül kezdetleges mivoltával is kiemelje, sőt magasabb politikai feladatainak sikeres megoldására is képesítve legyen. A mi erre nézve az állami költségvetés keretében kivihető, mindezt készséggel megígérte a miniszteri tanácsos ur, ki már eleve a legjobb akaratallal érkezett körünkbe s itt mulatása alatt még jobban meggyőződött a felől, hogy a dévai reálskola teljesen méltó a miniszterium pártolására s azon speciális érdekek, melyek az erdélyi részek százados multja alatt érvényre jutottak: itt folyvást igénylik a magyar nemzeti kultúra barátainak jóakaró támogatását. Mi köszönettel tartozunk Trefort miniszter urnak, hogy épen az erdélyi részek és nagy nevű fiát küldötte körünkbe, ki érzi és tudja fájó sebeinket s valódi hazafiúi lelkesedéssel méltányolja bizonyára a szép mult és történeti szépségekben pártatlan megye kultúrája érdekében kifejtett tevékenységünket s országunk súlyos pénzügyi helyzete közepette is kap módot és alkalmat majd, hogy adandó alkalmakkor erőink elégtelenségét a miniszterium által is pótolassa.

A hivatalos ügyek mellett városunk környékét is figyelmükre méltatták vendégeink s gondos házigazdájuk Réthi Lajos tanfelügyelő és több tanár kíséretében átrándultak Vajda-Hunyadra is.

Meghívás.

A sepi-szentgyörgyi önkéntes tüzoltó-egylet saját pénzétára gyarapítására vasárnap, folyó év június 2-án „Világító” első részében, vagy „Erső oldal kutjánál” májálit fog rendezni, — a hová a városi polgárságot tisztelettel hívja meg

a rendező bizottság.

— A májálisok városunkban kedvező idő esetén előre is szép sikerrel kecsegtetnek. Pünköst másodnapján a tüzoltók, az azt követő vasárnap pedig valószínűleg a növénylet erdei májálisa lesz. Kívánunk mindkettőnek szép időt, közönség dolgában egyiknek sem lesz hiánya.

— A sepi-szentgyörgyi növénylet f. hó 25-én, a Benkő-kertben májálit tartott. Bevétel volt 50 frt 50 kr. Ebből kiadás nyomtatványokért 3 frt; a táncsteremért 8 frt. zenészeknek 19 frt 50 kr, összesen 30 frt 50 kr, maradt tehát a növénylet alapja javára tiszta jövedelem 20 frt. o. é. Felülfizettek tks. öz. Málnásiné urasszony 5 frtot, Eglmayer Adolf mérnök ur és Köpé János ur 50—50 krt. A t. c. közönség, a szíves felülfizetők fogadják jóakaratu pártfogásukért az egylet nevében kifejezett köszönetünket. — Sepsi-Szentgyörgy, 1079. május 27. A választmány.

— Hibaigazítás. Lapunk mult számában a társulati bizottság egyik alelnökéül gr. Kálnoky Dénes ó xcellenciája neve tévesen áll mltsos gr. Kálnoky Imre ur neve helyett, a mit ezennel helyreigazítunk.

— A helybeli tanintézeteknél ma szünidő adott a pünkösti ünnepekre.

— Fogarassy Mihály főpásztor május 29-én Székely Udvarhelyen keresztül Csik-Somlyóra a pünkösti bucsura fog utazni. Menet közben a 12,000 forinttal általa megalapított székely-udvarhelyi rom. katolikus leánynevelde alapkövét s ábályszerű egyházi szertartás mellett le fogja t. máj.

— Az új bíbornokok. Haynald érsek és Fürstberg herceg f. hó 24-ikén délelőtt vette át ő felsége kezéből az előirt program szerint a bíbornoki birtumot. Fél tizenegy órakor érkeztek a pápai obligatusok, mindegyik egy ábbé kíséretében, kétlovas udvari hintóban a császári palotába, ahol egy udvari futár fogadta őket és kísérte az udvari kapuhoz. Mikor egy tálcára letették a magukkal hozott birtumot, eltávoztak a templomból és a két bíbornokért hajtottak ezek lakásaira. — Ez idő alatt teljes díszben öltözve összesereglett ő felségei kísérete is, hogy a templomba menjenek. Ezek között volt Andrássy külügyminiszter, Byland tábornok, Hoffmann báró és az összes osztrák miniszterek, nem különben a magyarok közül Weinekheim Béla báró és b. Orci osztály tanácsos is. Háromnegyed 11-kor érkezett meg a bécsi érsek, Jakobini nuncius és Augerer püspök kíséretében, kiket a két új bíbornok is nyomban követett hatlovas udvari díszkocsin. — A szertartás pont 11 kor vette kezdetét és szigoruan a lapokban közlött program szerint ment végbe.

— K. Vásláryllyt a felállítandó Közkórház javára f. évi június 3-án az „Unió-kerti szinkörben táncvígva” tartatik.

— Hídvéren a „Csereszélen” a könyvtár javára f. 1879. évi június hó elején májális fog tartatni.

— Az Eötvös-szobor leleplezése. F. hó 25-én reggel 10 órakor gr. Lónyay Menyhért elnök vezetésével kivonult az akadémiára a leleplezendő Eötvös-szobor elé: hol a szobor körülötti tért már 10 óra előtt tengernyi nép lepte el. A szomszédos házak nevezetesen a Lloyd, a Stein és Sárkány-féle házak ablakai szőnyegekkel, lombfüzérekkel és zászlókkal voltak valóban meglepően feldíszítve. A tér maga is számos zászlóval díszítve, és a szobor előtt díszes emelvényre meglepő látványt nyújtott. A szobor egy lepellel volt letakarva. A menet oda érve Lónyay az emelvényre állott s rövid beszédet mondott, melyben kiemelte Eötvös érdemeit felemlítve, hogy e szobor Eötvösnek az embernek, az írónak, a költőnek, a hazafinak, van emelve. Erre a szobor lelepleztetett. A meglepő szép s találó kifejezésű szobor megpillantására a közönség a meglepetés hangjaiban tört ki. Ekkor Szász Károly lépett az emelvényre, s ez alkalomra írt ódáját olvasta föl. Végül az ódai dalárda éneke fejezte be az ünnepélyt, miáltal a koszorúk helyezettettek a szoborra. A számos koszorú közül fetelemlítjük az akadémiát, a tudomány- és műegyetemet Budapest főváros, Pestmegeye és a természet-tudományi társulat koszoruit. Az ünnepély fél egy órakor ért véget.

— Necrológ. Baric János s leánya Baric Irma. férjezett Deák Gyuláné a maguk s több rokonok nevében fiák szívvél tudatják a szelid, jó leány, illetőleg jó testvér s hű rokonnak, Baric Emmának hosszas szenvedés után élete 20-ik évében, f. év és hó 26-án d. e. 10 órakor történt gyászos kimutatást. Poraí e hó 28-án d. u. 3 órakor rövid vallásos szertartással tetették a rokon porok mellé. Béke poraira!

— Hibaigazítás. Mult számunkból, a ref egyházi dalárda bevételeiről tett értesítésből Bikfalvi Ferenc 1 frt. adakozása kimaradt, mit ez alkalommal helyre hozunk. Továbbá Gyurka László ugyan e célra 1 frt. 4 s 8 krt. adott, melyért fogadjuk a dalárda köszönetét.

— Szegedről jelentik a „P. L.”-nak: Jekelfalussy miniszteri tanácsos elnöklété alatt tanácskozás tartatott az e pillanatban szükséges legfontosabb intézkedésekről s elhatározatott, hogy a

népnyelvéket fenn kell tartani, de csak munkára képtelenekeket ölcmezni. A vöröskereszt egylet, mely itt nagyobbszerű varró-intézetet létesített, díjtalanul fogja készíttetni a kiosztandó ruhákat, Elhatározatott továbbá újabb barakkok építése. A kinevezendő királyi biztos számára más szállást keresnek. A városban a víz jelentékenyen apadt, — József főherceg is ott járt kikért magának minden hivatalos fogadtatást.

— Egy atyagylkos kivégeztetése. Közlelebb végezték ki Agenben Lapradeot, az apagyilkost. Laprade óriás termélt ember volt és sehozy se akart a halálos ítéletbe belenyugodni. Birokra ment a hóhérral és legényeivel és ezeknek csak nagy erőfeszítéssel sikerült őt lebirniok. Végre leverték a lábáról s mig az egyik hóhér legény a mellére térdelt, a másik nagy nehezen összekötözte a lábait s ártalmatlanná tette. Ekkor ráadták a halálra ítéltet ruháját és a hóhér a fejére borította az atyagylkosok szokásos fekete fátyolát. Laprade még ekkor sem adta meg magát sorának és a fejét folyvást ide-oda kapkodta, hogy lehetetlenné tegye a halálos ítélet végrehajtását s egy hóhér legény kénytelen volt az üstökében ragadni s csak így bírták annak rendje és módja szerint ki végezni.

— A legborzasztóbb inség. Egy bécsi mászártszékbe a napokban egy fiatal ember lépett be s egy félkilo hust rendelt. Mialatt a mászáros hátra ment, hogy vendégét kiszolgálja, a szerencsétlen fiatal ember egy nagy husvágó kést vett elő és avval két hatalmas csapást mért a balkájára. — „Itt hagyom a karomat — mondá a mászárosnak — a hus árá fejében, mert fiaetnem tudok, s mert nem nézhettem tovább, hogy szegény beteg anyám odahaza koplaljon.” Féltoltan szállították a kórházba.

— Az orosz cár nagy kitüntetésben részesíti azokat a rendőröket, akik Solowieffet — ő felsége udvari merénylőjét — elfogták, egy rendőrezredes egy kapitány és egy közrendőr külön e célra készült aranyérmekkel és ezen felül a Vladimir rendszalagával (egyike a legkitűnőbb orosz rendjelekek) díszítettnek fel.

— Rabló a kemencében. Aszaló (Szikszó város mellett Abaujmegeyben) N. ottani kereskedő otthon hagyta csatláját a kereskedésben s ő a miskolci vásárra utazott. Késő este a kis leányka cipőjét akarván kitisztítani lefekvése előtt, kiment a konyhára, hogy a kékét keresse. A kis leányka ki igen okos és fürge, észrevette, hogy a kemencében valami különös szuszogás van, közelebb ment a kemence nyílásához és hallgatózott. Anyjának elmondta tapasztalatait, ki szintén különös mozgást vett észre. A nő megijedt, át szaladt a szomszédba segítségért. A szomszéd többelmagával benézett gyertyával a kemencébe s ime — egy derék fickó ült bene, kit kihuztak, de öklémje ellenállt és csakis a nagyobb zajra összecsendült több egyén erélyes fellépése után voltak képesek őt a bíróságnak átadni. A rablót levette ruháját és úgy mászott a kemencébe. Midőn Szikszóra a börtönbe hozták, a rendőrbiztos kérdésére, hogy mit akart tenni, azt felelé cinizmussal, „hogy dohánt és szivart akart vásárolni és a nő pénzét meg akarta számolni.” Még két büntérsza is volt, kivéi a nőt kirabolni akarta.

— Apa és fia. A bajor „Wild” beszélő a következő szörnyű esetet, mely egy nagyobb bajor városban egy főrangú tiszt és tizenkétéves fia közt történt. A fiut az apa valami csiny miat megverte. A fiu revolvert rántott elő s rá lött atyára. Az apa kiakarta ragadni gonosz gyermek kezéből a fegyvert, de ez még kétszer lött atyjára, kit azonban szerencsére nem talált el. Az apa most iszonyu elkeseredésében kardot rántott és fiút életveszélyesen össze vissza vágta.

— Egy országos képviselő — halálra ítéltve. „Az egyesítendő szerb nemzet bizottsága” a napokban belgrádi posta bélyeggel halálos ítéletet küldött Stojkovic Péter képviselőnek, melyben kijelenti ennek, hogy a magyar nyelv érdekében tartott beszéde miatt, általa halálra ítéltetett, közelebről meg fog jelleni nála egy ember, ki megmondja neki a halálnemet és ha magán végre nem hajtva gondoskodva lesz haláláról. Aláírva „az egyesítendő szerb nemzet bizottsága” — Stojkovic, — mint a „Hon” írja, a levelet a belügyminiszternek adta át.

— Gyilkosság ítélet nélkül. Kiewből jelentik hogy ott a 42. ezred zászlótartójának Dolgurov hercegnek hulláját találták meg a Dnieper partján, mellén halálos lösebbel. Teljesen hiányoznak arra vonatkozó indokok, mintha a halál öngyilkosság által idéztetett volna elő, viszont arra sem mutatkoznak gyuanokok, mily gyilkosság áldozatává lett a fiatal herceg. Általában az bír-szik, hogy polliukai gyilkosság forog fenn a bár a meggyilkolt tárcájában nem találtattak a forradalmi kormány halálos ítélete.

— Megígérte az öreg asszonyt. Gősfán (Vas megye) egy öreg asszony megbetegedett. Mivel előbb valami Geisler Mór boldogasszonyfi zsidó járt nála, szentül az hitte, hogy megígérte őt. El is küldött rögtön a beteg Geislerhez, hogy ha már megígérte, küldjön a hajából, hogy magát megfűstöltesse, különben meg hal. Geisler uram persze nem küldött a hajából egy szálát sem, hanem most már ki sem mer menni az utcára sem